

[Bjørn Elmquist]

anderledes. Lad os dog ikke prøve på at forstørre de nuanceforskelle, som hr. Riishøj måske kunne få succes med at finde frem. Jeg mener ikke, der er et egentligt grundlag for hans aktivitet i den henseende, og jeg synes derudover, at det er meget lidt konstruktivt. Der er dog ingen, der kan tro, at en ensidig national dansk aktion, som måske endda bygger på et meget snævert flertal i folketinget, har nogen chance for at samle tilslutning i Norden, i FN, på globalt plan, så jeg er bange for, at den slags aktivitet snarere skaber større spredning.

På baggrund af det, som er foregået også i sikkerhedsrådet inden for det sidste døgn med den fordømmelse af Sydafrika, som har fået opbakning, måske også med udgangspunkt i en fornyet amerikansk vurdering af situationen, som bærer løfter for fremtiden, skal jeg håbe på, at vi fra dansk side ikke gør vores indsats mere og mere spids, så vi alene løber i spidsen og prøver på at trække de andre med, men at vi sørger for først og fremmest at gøre vor indsats så bredt funderet som muligt i dette folketing, i Norden og i FN.

(Kort bemærkning).

Riishøj (SF):

Det er hr. Bjørn Elmquists bemærkninger om, at det er nuanceforskelle i vurderingerne, der får mig til at gå herop. Det, jeg forsøgte at fremhæve, var, at det faktisk er nogle dybtliggende forskelle.

Nøglen til ændringer i Sydafrika er jo fundamentalt set USA, som har langt hovedparten af de militære og de økonomiske forbindelser til Sydafrika. Det er her, jeg kritiserer udenrigsministerens redegørelse for ikke at nævne USA i kritiske vendinger med ét ord, men faktisk acceptere det, man kalder konstruktivt engagement. Det mener jeg er en dybtgående og en meget vigtig forskel i vurderingerne, det er ikke nuanceforskelle. Men jeg forventer, at udenrigsministeren uddyber det bagefter. Der er vel ingen grund til at gå i polemik med hr. Bjørn Elmquist her.

Det samme gælder synet på det, vi kalder neopartheid, de kosmetiske reformer. Er det reformer, eller er det faktisk et forsøg på at stabilisere apartheid? Også her ser jeg en forskel.

Så ser vi altså også en forskel med hensyn til nationalaktioner. Vi ser dem netop som et middel til at trække andre med, det ser vi en tendens til i øjeblikket, og vi synes, det er fortrinligt, hvis Danmark yder sit nationale bidrag.

Det er ikke nuanceforskelle, det er væsentlige, dybtgående forskelle i synspunkterne.

(Kort bemærkning).

Albrechtsen (VS):

Jeg synes også, at hr. Bjørn Elmquist burde afvente, at udenrigsministeren besvarer det spørgsmål, som blev rejst, for jeg er ganske enig med hr. Riishøj i, at der i udenrigsministerens besvarelse var en overordentlig stor uklarhed med hensyn til spørgsmålet, om man skulle kunne bygge på en sådan konstruktiv forhandlingsløsning med det nuværende apartheidstyre. Der var formuleringer i udenrigsministerens tale, som kunne fortolkes i retning af, at udenrigsministeren støttede en sådan tankegang, som er formuleret fra f.eks. den amerikanske regerings side. Hvis udenrigsministerens svar er en bekræftelse heraf, må vi jo konstatere, at der i hvert fald i forholdet mellem VS og udenrigsministeren er en dybtgående uenighed på det punkt.

Vi må også konstatere – det ligger umiddelbart i hr. Bjørn Elmquists bemærkninger, måske ikke helt så klart i udenrigsministerens, men det kan udenrigsministeren jo også besvare – en klar, markant uenighed i spørgsmålet om værdien af og nytten af og behovet for ensidige danske skridt og aktioner. Vi har en helt anderledes opfattelse af værdien af sådanne ensidige danske skridt. Det er ikke en nuance – det tror jeg også at hr. Bjørn Elmquist vil erkende – det er en fundamentalt forskellig opfattelse af, hvordan man bør gå frem i denne sag, idet vi lægger afgørende vægt på, at netop et land som Danmark faktisk går i spidsen. Det var det, hr. Bjørn Elmquist frarådede.

(Kort bemærkning).

Bjørn Elmquist (V):

Først til hr. Riishøj. Nu er det jo en forespørgsel om Sydafrika, vi har her, og det, jeg synes er vigtigst at drøfte, er forholdene i Sydafrika, og hvad vi fra dansk side så kan